

A black and white photograph showing a group of children and a nun in a bathhouse. The nun, wearing a dark habit with a white face veil, stands in the background on the left. In the foreground, four children are visible. From left to right: a young girl in a dark dress, a smaller child in a dark vest and light shorts, a boy in a striped shirt and dark shorts who is smiling at the camera, and another boy in a light shirt and dark shorts seen in profile. They are standing in a room with a tiled floor and a sink area in the background. Long shadows are cast on the wall behind them.

1946-tól működött napközi
otthon a fürdőház pihenőépületében,
ahol megváltós nővérek voltak
a szolgálattevők.

gálattételi helyekre, óvodákba, iskolákba. Egyre több kórházban vállaltak betegápolást, jelen voltak több város „szegény-ápoláiban” is.

ÚJ KÉPZÉSEK

Fejlődtek abban is, hogy milyen képzést adnak át iskoláikban. Sopronban nyitották az első polgári iskolájukat 1896-ban, majd 1922-ben a női felsőkereskedelmit, 1923-ban a női ipariskolát, melyek mind az 1927-ben épült Szent József-intézetben kaptak helyet. Néhány évvel később már az óvónőképző is itt működött.

A nővérek 1920-ban alapították meg Budapesten a Szent Margit Leánygimnáziumot. Eleinte kölcsönkapott tantermekben folyt az oktatás, de 12 év alatt felépült saját iskolaépületük is, ahol nyolcosztályos gimnázium mellett modern nyelvi leánylíceum és diákotthon is működött.

Megszámolni is lehetetlen, hány tanult, szakmát kapó felmenőnket köszönhetjük az Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek áldozatos munkájának, akik esélyt kaptak kitörni a szegregátumokból, vagy a tanulás által a társadalom tudatosabb tagjaivá váltak.

KÜLFÖLDI SZOLGÁLAT

Az 1900-as évek elejéig már sok magyar család vándorolt ki Amerikába a hazai helyzetek elől. Reménnyel telve érkeztek a szabadság földjére, ugyanakkor nem szerettek volna teljesen elszakadni magyarságuktól. Négy nővér kelt útra Sopron-

ből McKeesportba (Pennsylvania állam, USA) Kováts Kálmán plébános meghívására, hogy a kivándorolt magyar családok gyermekeit magyarra, hittanra oktassák. Olyannyira népszerűek voltak az USA-ban is, hogy újabb nővérek csatlakoztak hozzájuk Magyarországról, 1924-re pedig önálló amerikai magyar rendtartományt alapítottak, központjukat pedig áthelyezték Elisabethbe. Húsz év múlva már 100 nővér szolgált

náluk, újabb húsz év elteltével új anyaházat is építettek. Működtek Pittsburghben, Toledóban és Clevelandben is. Az 1970-es évek végén már katolikus iskolákban tanítottak, szellemileg elmaradott gyermekekkel foglalkoztak, volt saját kórházuk, idősotthonokat vezettek, sőt, volt egy négyéves akadémiajuk is lányok számára, ahol kereskedelmi szakoktatást folytattak.

TRIANON UTÁN

A trianoni béke megkötésével egy időben a határ menti házakban élő nővérek élete is felbolydult. Az Ausztriához került 10 házban 35, a Csehszlovákiához csatolt 8 házban 58 nővér élt. A határokon nehezen lehetett közlekedni, az alapvető kapcsolattartás is lehetetlenné vált, ezért önálló tartományok alakultak Eisenstadt, illetve Érsekújvár központokkal. Az elcsatolt déli területeken viszont már nem dolgozhattak tovább a nővérek, ezért ők visszatértek Magyarországra. 1944–45 között a rend házaiban mentették az üldözötteket.

ÁLLAMOSÍTÁS, FELOSZLATÁS

A kommunista párt egyházüldözése akkor ért a csúcspontjára, amikor 1950. szeptember 7-én megjelent a szerzetesrendek felosztatásáról szóló törvényerejű rendelet. Az országban eluralkodó bolsevik ideológia legfőbb ellensége a keresztény-

A budapesti Szent Margit-intézet udvara.

ség volt, üldözendőnek kiáltotta ki az egyházakat. Ezzel egyszerre akarták átvenni az uralmat a politikai, gazdasági élet és az emberek gondolatai fölött is.

HITÉTŐL FOSZTOTT TÁRSADALMUNKBAN SZÉGYEN VOLT TEPLOMBA JÁRNI, DE NEGYPEN ÉV SEM VOLT AHHOZ ELÉG, HOGY ELTÜNTESSE A VALLÁST AZ EMBEREK ÉLETÉBŐL.

Holott a szovjet hadsereg fegyveres erőszakkal már 1945-ben elkezdte az egyházi földek, ingatlanok, intézmények kisajátítását Magyarországon, ezzel ellehetetlenítve a rendek életét. Akkoriban az országban 23 férfi- és 44 női rendház működött, egy kisvárosnyi, mintegy 11 ezer szerzetes sorsa volt megpecsételve. Jöttek a kitelepítések, a zsúfolt kényszerlakhelyek, sok szerzetes kénytelen volt üldöztetett éveiben segédmunkásnak állni. A megváltós rend tagjait mindenhol elbocsátották, a rendszer ellenségnek tekintette őket. Ezzel a tuddattal, rendjük felosztatása után is békésen tűrve sorsukat kellett leélni az életüket.

Így még inkább csodálatra méltó Sebalda emlékoszlopának léte, amit valószínűleg ezekben az években a legnagyobb titokban emelhettek a nővérek a kórház udvarán.